

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Управління розвитком компанії

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	вибіркова	Форма навчання:	денна
Освітній ступінь:	магістр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	073 Менеджмент		
Освітня програма:	Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання		
Рік навчання:	1	Семестр:	1, 2
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: 16- лекції; 16- семінарські; 88 - самостійна робота)		
Мова викладання:	українська		

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Меркулов Микола Миколайович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор економічних наук, доцент, професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: merkylovmm@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: середа, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Управління розвитком компанії» призначена для поглиблення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 менеджмент, але може бути цікавою та корисною й студентам інших спеціальностей.

Необхідність вивчення дисципліни обґрунтовується надзвичайно важливим значенням функціонування сучасного підприємництва, яке виступає органічною складовою господарського відтворювального процесу.

«Управління розвитком компанії» полягає у предметі, цілях та завданнях управління розвитком підприємства (тема 1), понятті і сучасній концепції управління розвитком підприємства (тема 2), потенціалу розвитку підприємства та його діагностики (тема 3), структурі механізму управління розвитком підприємства (тема 4), особливості формування альтернатив розвитку різних підприємств (тема 5), особливості інноваційною діяльністю компанії(тема 6).

Ринкові трансформації національної економіки відкривають широкий простір для реалізації комерційних відносин, засвоєння принципів і методів комерційної діяльності. Саме торговельне підприємництво та комерційна діяльність є важливими елементами ринкового механізму, покликані забезпечити ефективний товарногрошовий обмін. На

сучасному етапі виникає необхідність систематизації теоретичних знань, узагальнення вітчизняного та міжнародного досвіду комерційної діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни. Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Економіка підприємства», «Маркетинг».

Міждисциплінарні зв'язки вивчення дисципліни тісно пов'язано з навчальними дисциплінами: «Економіка підприємства», «Організаційне проектування», «Управління проектами та ризиками».

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

- основних чинники розвитку сучасного підприємства;
- складових потенціалу розвитку підприємства;
- критеріїв прийняття рішень щодо розвитку підприємства в умовах невизначеності;
- елементів господарського механізму управління розвитком підприємства;
- суб'єктів та об'єктів оцінки ефективності підприємства;

2. Уміння:

- вивчати та узагальнювати напрямки розвитку підприємства;
- визначати місце управління розвитком у системи управління підприємством;
- обирати стратегії розвитку підприємства в умовах конфлікту;
- приймати оптимальні багатоцільові рішення щодо розвитку підприємства;
- здійснювати аналіз внутрішніх та зовнішніх передумов розвитку підприємства;
- здійснювати планування заходів з підвищення системної ефективності підприємства.

3. Комунікація:

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- використання державної мови у професійній діяльності;
- практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці;

4. Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
- здатність до подальшого навчання.

5. Структура дисципліни

ТЕМА 1. Предмет, цілі та завдання управління розвитком підприємства

Перелік питань/завдань, що вносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Мета і завдання вивчення дисципліни управління розвитком підприємства. 2. Сучасна практика управління розвитком у зарубіжних підприємствах. 3. Сучасна практика управління розвитком у вітчизняних підприємствах.	1. Тимофєєв В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофєєв, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів.

	політехніки, 2011. 229 с. 3. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і допов. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Мета і завдання вивчення дисципліни управління розвитком підприємства. 2. Сучасна практика управління розвитком у зарубіжних підприємствах. 3. Сучасна практика управління розвитком у вітчизняних підприємствах.	1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Предмет мета і завдання вивчення дисципліни. 2. Опанування теоретичних основ управління розвитком підприємства. 3. Засвоєння методичного інструментарію діагностування потенціалу розвитку та прикладних аспектів управління розвитком підприємства за умов структурно-мінливого зовнішнього середовища. 4. Місце дисципліни "Управління розвитком підприємства" в системі підготовки за спеціальністю "Економіка підприємства".	1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і допов. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Добикіна О.К. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для самост. вивч. Краматорськ: ДДМА, 2010. 92 с. 4. Экономика и управление на предприятиях : научно-образовательный портал. URL: http://www.eur.ru .

ТЕМА 2. Поняття і сучасні концепції управління розвитком підприємства

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1. Розвиток підприємства як об'єкт управління. 2. Цілі та завдання розвитку підприємства. 3. Чинники розвитку сучасного підприємства. 4. Різновиди розвитку: інтенсивний та екстенсивний, зовнішній і внутрішній, кількісний (зростання) та якісний (розвиток як такий). 5. Рушійні сили розвитку підприємством. 6. Внутрішньоорганізаційні угоди та їх вплив на ефективність розвитку підприємства.	1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Добикіна О.К. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для самост. вивч. Краматорськ: ДДМА, 2010. 92 с.

<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток підприємства як об'єкт управління. 2. Цілі та завдання розвитку підприємства. 3. Чинники розвитку сучасного підприємства. 4. Різновиди розвитку: інтенсивний та екстенсивний, зовнішній і внутрішній, кількісний (зростання) та якісний (розвиток як такий). 5. Рушійні сили розвитку підприємством. 6. Внутрішньоорганізаційні угоди та їх вплив на ефективність розвитку підприємства. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Добикіна О.К. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для самост. вивч. Краматорськ: ДДМА, 2010. 92 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток підприємства як наслідок дії законів еволюції організації (несвідоме) та як наслідок прийняття спеціальних адміністративних (управлінських) рішень (свідоме). 2. Рушійні сили розвитку підприємства. 3. Внутрішньоорганізаційні угоди та їх вплив на ефективність розвитку підприємства. 4. Сила тиску внутрішнього та зовнішнього середовища як чинник розвитку підприємства. 5. Розвиток організації у контексті її базових категорій (процеси, ресурси/продукти/ механізми, структура, культура, управління). Дескриптивне (описове.) та нормативне (ідеальне) розуміння розвитку підприємства. 6. Ландшафт бізнес-середовища та стратегічний простір розвитку підприємства. 7. Функціональні напрями розвитку: техніко-технологічний, соціальний, організаційний, діловий. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 2. Антошкіна Л.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Донецьк: Юго-Восток, 2012. 450 с. 3. Касьянова Н.В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу: концепція, моделі та методи: монографія Донецьк: Купріянов В. С., 2011. 375 с. 4. Экономика и управление на предприятиях : научно-образовательный портал. URL: http://www.eur.ru.

ТЕМА 3. Потенціал розвитку підприємства та його діагностика

<p>Перелік питань/завдань, що вносятся на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
--	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття потенціалу розвитку підприємства, їх загальна характеристик 2. Діагностування потенціалу розвитку підприємства. 3. Індикатори розвитку підприємства. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і допов. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Добикіна О.К. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для самост. вивч. Краматорськ: ДДМА, 2010. 92 с.
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття потенціалу розвитку підприємства, їх загальна характеристик 2. Діагностування потенціалу розвитку підприємства. 3. Індикатори розвитку підприємства. 4. Формальні та неформальні показники розвитку організації. 5. Управлінські орієнтири та критерії успішного розвитку підприємства. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і допов. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Добикіна О.К. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для самост. вивч. Краматорськ: ДДМА, 2010. 92 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура потенціалу розвитку: основні елементи (виробничий, фінансовий, маркетинговий, організаційний потенціали та можливості зовнішнього середовища), взаємозв'язки, процеси. 2. Об'єкти діагностування: якісна характеристика змін зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства. 3. Тріада діагностування розвитку підприємства: аналіз можливостей, характеристика стратегічних намірів та ідентифікація вимог ринку. 4. Оцінка відповідності рівня змін у внутрішньому середовищі підприємства якісним змінам її оточення. 5. Формальні результуючі індикатори (розмір підприємства, спектр диверсифікації продукту, фінансові показники діяльності, конкурентні переваги), формальні забезпечуючі індикатори (система управління, кваліфікація персоналу, стан техніко-технологічної бази підприємства), неформальні результуючі (стабільність, стійкість, мобільність діяльності 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і допов. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Добикіна О.К. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для самост. вивч. Краматорськ: ДДМА, 2010. 92 с. 4. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі Х.арків: ВД "ІНЖЕК", 2006. 496 с.

підприємства, досягнення стратегічних цілей, узгодженість інтересів основних агентів, імідж підприємства), неформальні забезпечуючі індикатори (компетентність персоналу, розвиненість системи партнерських зв'язків, інформаційне забезпечення).	
---	--

ТЕМА 4. Структура механізму управління розвитком підприємства

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Можливий ризик у механізмі управління розвитком підприємства. Економічна межа ризику на підприємстві. 2. Методи вирішення проблем у процесі управління підприємством. 3. Господарський механізм на підприємстві з урахуванням аспектів діяльності підприємства. 4. Саморозвиток та адаптивність господарського механізму. 5. Альтернативи розвитку підприємства. Складність структури управління. 6. Вибір вектору розвитку" підприємства. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 2.Расвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі Х.арків: ВД "ІНЖЕК", 2006. 496 с. 3.Экономика и управление на предприятиях : научно-образовательный портал. URL: http://www.eup.ru.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Можливий ризик у механізмі управління розвитком підприємства. Економічна межа ризику на підприємстві. 2. Методи вирішення проблем у процесі управління підприємством. 3. Господарський механізм на підприємстві з урахуванням аспектів діяльності підприємства. 4. Саморозвиток та адаптивність господарського механізму. 5. Альтернативи розвитку підприємства. Складність структури управління. 6. Вибір вектору розвитку" підприємства. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 2.Расвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі Х.арків: ВД "ІНЖЕК", 2006. 496 с. 3.Экономика и управление на предприятиях : научно-образовательный портал. URL: http://www.eup.ru.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ризик" та "невизначеність". Зони ризиків залежно від втрат. Структура процесу управління ризиками. Вибір методу впливу на ризики. 2. Методи творчого вирішення проблем у процесі управління підприємством.(Аналітичні та 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2.Расвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі Х.арків: ВД "ІНЖЕК", 2006. 496 с.

<p>неаналітичні методи вирішення проблем. Мозковий штурм (мозкова атака). Синектика та види аналогій. Метод контрольних запитань. Метод морфологічного аналізу. Когнітивні карти.)</p> <p>3. Принципи господарського механізму на підприємстві. Еквівалентність між метою та засобами її досягнення.</p> <p>4. Урахування змін внутрішнього та зовнішнього середовищ. Узгодженість інтересів усіх учасників. Здатність господарського механізму до розвитку.</p> <p>5. Економічні механізми підприємства. Організаційні механізми підприємства. Мотиваційні механізми підприємства. Фінансові механізми підприємства.</p> <p>6. Визначення діапазону можливих моделей розвитку: від збереження існуючих позицій на ринку до зміни профілю діяльності. Розробка можливих видів діяльності підприємства.</p>	<p>3. Інтернет-портал для управлінців. URL: http://www.management.com.ua/.</p>
--	--

ТЕМА 5. Особливості формування альтернатив розвитку різних підприємств

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Розвиток підприємства за рахунок внутрішніх резервів. Напрями внутрішнього розвитку підприємства.</p> <p>2. Характеристика суб'єкта та об'єкта оцінки підприємства. Логіка оцінок.</p> <p>3. Теорія оцінювання. Недоліки та переваги сучасних підходів щодо визначення ефективності підприємства.</p> <p>4. Функціонально-вартісний аналіз; завдання, форми та особливості. Послідовність проведення функціонально-вартісного аналізу.</p> <p>5. Функціональна організованість підприємства.</p>	<p>1. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с.</p> <p>2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Пікус Р.В. та інші. Страхування: підручник Київ: Знання, 2008. 1019 с.</p> <p>3. Велика К.В. Розвиток інноваційно-орієнтованого промислового підприємства: фінансове та організаційне забезпечення: монографія. Одеса; Луганськ: Ноулідж, Пікус Р.В. 2013. 160 с.</p> <p>4. Управління фінансовими ризиками: Навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 598 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Розвиток підприємства за рахунок внутрішніх резервів. Напрями внутрішнього розвитку підприємства.</p> <p>2. Характеристика суб'єкта та об'єкта</p>	<p>1. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки,</p>

<p>оцінки підприємства. Логіка оцінок.</p> <p>3. Теорія оцінювання. Недоліки та переваги сучасних підходів щодо визначення ефективності підприємства.</p> <p>4. Функціонально-вартісний аналіз; завдання, форми та особливості. Послідовність проведення функціонально-вартісного аналізу.</p> <p>5. Функціональна організованість підприємства.</p>	<p>2011. 229 с.</p> <p>2.Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Пікус Р.В. та інші. Страхування: підручник Київ: Знання, 2008. 1019 с.</p> <p>3.Велика К.В. Розвиток інноваційно-орієнтованого промислового підприємства: фінансове та організаційне забезпечення: монографія. Одеса; Луганськ: Ноулідж, Пікус Р.В. 2013. 160 с.</p> <p>4.Управління фінансовими ризиками: Навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 598 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Особливості внутрішнього розвитку залежно від типу підприємства. Функціональні напрями розвитку підприємства. Розвиток підприємства у контексті структури внутрішнього середовища.</p> <p>2. Методологічні аспекти дослідження системної ефективності. Проблеми оцінки системної ефективності підприємства. Використання методів системного підходу та кваліметрії щодо ефективності функціонування та розвитку підприємства.</p> <p>3. Онтогенез категорії "ефективність". Етимологія категорії "ефективність". Визначення системної ефективності. Різниця між категоріями якості та ефективності. Модель функціонування підприємства. Визначення категорії "системна ефективність".</p> <p>4. Результативність підприємства. Життєвий цикл результату. Види цілей. Рівень досягнення цілей. Процес об'єктивізації цілей. Процес цілепокладання..</p> <p>5. Якість потенціалу як джерела ефективності підприємства.Основні показники техніко-економічного рівня виробництва. Якість трудового потенціалу підприємства.</p> <p>6. Методи формування комплексного показника системної ефективності. Метод теорії корисності. Метод векторної оптимізації. Методи ситуаційного управління та моделювання.</p>	<p>1..Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Пікус Р.В. та інші. Страхування: підручник Київ: Знання, 2008. 1019 с.</p> <p>2.Велика К.В. Розвиток інноваційно-орієнтованого промислового підприємства: фінансове та організаційне забезпечення: монографія. Одеса; Луганськ: Ноулідж, Пікус Р.В. 2013. 160 с.</p> <p>3.Управління фінансовими ризиками: Навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 598</p> <p>4.Развитие бизнеса. URL: http://www.devbusiness.ru/.</p> <p>5. Корпоративный менеджмент. URL: http:// www.cfin.ru.</p>

ТЕМА 6. Особливості інноваційної діяльності компанії.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкурентоспроможність підприємства і його інноваційна діяльність. Стратегічна значущість нововведень в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства 2. Інноваційний потенціал підприємства (організації) як найважливіший чинник конкурентоспроможності. 3. Особливості організації оплати і стимулювання праці в інноваційній діяльності. Опір персоналу підприємства інноваціям. Конфлікти в процесі інноваційного розвитку. 4. Прогнозування і ухвалення інноваційних рішень. 5. Глобальні інноваційні процеси і особливості їх організації. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Антошкіна Л.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Донецьк: Юго-Восток, 2012. 450 с. 4. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі Х.арків: ВД "ІНЖЕК", 2006. 496 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкурентоспроможність підприємства і його інноваційна діяльність. Стратегічна значущість нововведень в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства 2. Інноваційний потенціал підприємства (організації) як найважливіший чинник конкурентоспроможності. 3. Особливості організації оплати і стимулювання праці в інноваційній діяльності. Опір персоналу підприємства інноваціям. Конфлікти в процесі інноваційного розвитку. 4. Прогнозування і ухвалення інноваційних рішень. <p>Глобальні інноваційні процеси і особливості їх організації.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец.. Укр. інж.-пед. акад. Харків: Скорпіон, 2009. 135 с. 2. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 3. Антошкіна Л.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Донецьк: Юго-Восток, 2012. 450 с. 4. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі Х.арків: ВД "ІНЖЕК", 2006. 496 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комерціалізація результатів науково-технічної діяльності: сутності і особливості на різних стадіях життєвого циклу. 2. Характеристика інноваційного потенціалу підприємства (організації). Стратегії інноваційного розвитку підприємств і підходи до їх формування і реалізації. 3. Охорона інтелектуальної власності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 229 с. 2. Антошкіна Л.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.

<p>Особливості регламентації інноваційних процесів на макро- і мікрорівнях управління. Особливості організації оплати і стимулювання праці в інноваційній діяльності.</p> <p>4. Опір персоналу підприємства інноваціям. Конфлікти в процесі інноваційного розвитку. Методи і підходи до подолання опору інноваціям і вирішенню конфліктів.</p> <p>5. Цілі і завдання прогнозування науково-технологічного розвитку. 6. Основні принципи прогнозування. Довгострокове прогнозування розвитку економіки. Усередині і міжфірмові організаційні форми інноваційної діяльності. Альянси в інноваційній сфері. Міжфірмова науково-технічна кооперація. Бізнес-інкубатори. Наукові і технологічні парки. Технополіси (наукогради).</p>	<p>Донецьк: Юго-Восток, 2012. 450 с.</p> <p>3. Пікус Р.В. Управління фінансовими ризиками: Навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 598 с.</p> <p>4. Раєвська О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі Х. арків: ВД "ІНЖЕК", 2006. 496 с.</p>
---	---

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

1. Характеристика суб'єкта та об'єкта оцінки підприємства.
2. Мотиваційні механізми підприємства.
3. Рушійні сили розвитку підприємства.

Варіант 2

1. Різновиди розвитку: інтенсивний та екстенсивний, зовнішній і внутрішній, кількісний (зростання) та якісний (розвиток як такий).
2. Індикатори розвитку підприємства.
3. Економічні механізми підприємства.

Форма підсумкового контролю залік

Залік виставляється на останньому семінарському занятті (результати поточного та проміжного контролю).

Перелік питань для самоконтролю:

1. В чому полягає сутність поняття "розвиток компанії"?
2. В чому полягає сутність та відмінність адаптаційного розвитку та біфуркаційного ?
3. В чому полягає сутність і зміст самоорганізації, стаціонарності і гомеостазу процесів розвитку в економічних системах.
4. В чому відмінність еволюційного та революційного розвитку? Наведіть приклади.
5. Назвіть складові процесу розвитку підприємств та компаній.
6. В чому полягає ієрархічність форм реалізації організаційного розвитку?
7. Які фактори впливають на розвиток компанії?
8. Які фактори забезпечують ефективність комунікацій в процесі управління розвитком компанії.
9. Назвіть методики оцінки параметрів розвитку підприємств.
10. В чому сутність та зміст організаційної діагностики?
11. Яка послідовність і зміст основних етапів діагностики розвитку підприємств?
12. Назвіть відомі моделі розвитку компаній та обґрунтуйте їх вибір.
13. В чому сутність моделі Айдезиса?
14. Які існують обмеження щодо застосування моделі Грейнера для забезпечення розвитку компаній?
15. Які кризи характерні для організації в ході її розвитку за висновками Л. Грейнера?
16. В яких випадках доцільно застосовувати модель організаційного розвитку Мироненка і Тереханова?
17. Визначте зміст та принципи стратегічного управління.
18. Назвіть основні складові процесу управління розвитком персоналу.
19. В чому полягає сутність інформаційного принципу, принципу координації та динамічного балансу при управлінні розвитком компаній?
20. Які показники застосовують для оцінки ефективності процесів розвитку компаній?
21. Які параметри впливають на оцінку внутрішньої ефективності управління компанією?

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Таблиця 1.

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» [http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja_pro-porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahnjen-zi-zminamy.pdf](http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja_pro-porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahnjen-studentiv-v-umovah-ekts-v-idgu.pdf)

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Таблиця 2

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним

	матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Максимальна кількість балів за виконання будь-якого з видів індивідуальних завдань складає 5 балів.

Критеріями оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Тематика рефератів:

1. Тенденції і проблеми розвитку сучасних підприємств України.
2. Організаційна структура і методи управління підприємством.
3. Кадровий потенціал підприємства.
4. Управління діяльністю підприємства.
5. Основні фонди підприємства, їх роль у виробничому процесі і шляхи вдосконалення.
6. Зворотні фонди підприємства, їх роль і шляхи ефективності їх використання.
7. Зворотні кошти підприємства, їх нормування і методи розрахунків.
8. Інвестиції, їх види, формування, використання і ефективність.
9. Основні показники і методика оцінки ефективності капітальних вкладів. Шляхи вдосконалення.
10. Інноваційні процеси. Визначення ефективності технічних, організаційних, економічних і інших нововведень.
11. Конверсія і диверсифікація виробничих потужностей в умовах незалежної України.
12. Організація виробничого процесу і його вдосконалення. Основні елементи, принципи організації, типи, методи і форми виробничого процесу.
13. Інфраструктура підприємства, принцип її впливу на економіку підприємства..
14. Прогнозування виробничої діяльності. Види, методи, довгострокові і короткострокові прогнози.
15. Плани підприємства. Методи вибору стратегії і планування.
16. Типовий зміст і методика розробки розділів бізнес-плану.
17. Продукція підприємства, її основні показники і шляхи їх покращення.

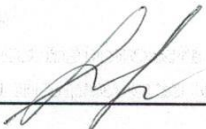
18. Показники та методи визначення рівня конкурентоспроможності продукції та заходи його підвищення.
19. Показники та резерви росту продуктивності праці в сучасних умовах господарювання.
20. Організація оплати праці і шляхи її вдосконалення.
21. Собівартість продукції. Визначення поточних витрат на одиницю продукції і заходи з їх скорочення.
22. Калькулювання поточних витрат та його місце в економічних витратах.
23. Доход та прибуток підприємства. Шляхи підвищення.
24. Фінансово-економічний стан підприємства. Показники і методика їх розрахунку.
25. Ефективність виробництва. Основні показники, резерви і шляхи підвищення ефективності.
26. Економічна безпека підприємства, способи оцінки безпеки, можливі збитки і стратегічна захищеність.
27. Реструктуризація і санація підприємств і організація.
28. Банкрутство і ліквідація підприємства (організацій).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3.

Викладач

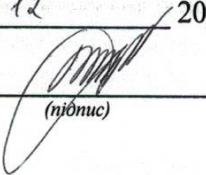
(підпис)

Меркулов М. М.

(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 7 від «24» 12 20 19 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Сорока Л.М.

(ПІБ)